

ПРЕДЛОГ

На основу члана 5. став 3. и члана 7. став 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – одлука УС, 72/12, 7/14 – одлука УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА УСКЛАЂЕНОСТИ ХОРИЗОНТАЛНЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи ради унапређења развоја одређених привредних делатности учесника на тржишту који се разврставају у микро, мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСП), за истраживање, развој и иновације, за усавршавање, за запошљавање, ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом, за спортску и вишенаменску инфраструктуру, за локалну инфраструктуру и за развој широкопојасне инфраструктуре (хоризонтална државна помоћ).

Примена

Члан 2.

Одредбе ове уредбе примењују се на државну помоћ из члана 1. ове уредбе која се додељује учесницима на тржишту у свим секторима.

Одредбе ове уредбе не примењују се на помоћ у циљу олакшавања затварања неконкурентних рудника угља нити на помоћ која је условљена:

- 1) извезеним количинама, оснивањем и радом дистрибуционе мреже у иностранству или осталим текућим трошковима корисника државне помоћи који су директно повезани са извозном делатношћу;
- 2) давањем предности коришћењу домаће робе у односу на увезену робу;
- 3) обавезом корисника да користи робу која је произведена у Републици Србији или услуге које су пружене у Републици Србији;

4) ограничавањем корисника да користи резултате истраживања, развоја и иновација у Републици Србији;

5) обавезом корисника да има седиште или представништво у Републици Србији, осим у тренутку исплате државне помоћи.

Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом и подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Износи исказани у еврима у овој уредби представљају износ у номиналној вредности или динарској противвредности, по средњем званичном курсу Народне банке Србије.

Усклађена хоризонтална државна помоћ

Члан 3.

Хоризонтална државна помоћ је усклађена са правилима о додели државне помоћи ако испуњава све услове и критеријуме из ове уредбе.

II. КРИТЕРИЈУМИ УСКЛАЂЕНОСТИ ХОРИЗОНТАЛНЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Транспарентност

Члан 4.

Хоризонтална државна помоћ је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако је могуће унапред израчунати тачан износ бруто новчане противвредности без потребе за проценом ризика од прекомерне државне помоћи (у даљем тексту: транспарентна државна помоћ).

Државна помоћ која се додељује у облику бесповратних средстава изражава се у бруто износу, тј. износу пре одбитка пореза и других накнада.

Ако се државна помоћ не додељује у облику бесповратних средстава, износ државне помоћи мора бити изражен у облику бесповратних средстава, тј. у њиховој (бруто) новчаној противвредности.

Критеријум транспарентности испуњавају следећи инструменти (облици) доделе државне помоћи:

- 1) субвенција и субвенционисана каматна стопа на кредите,
- 2) кредит ако је бруто новчана противвредност израчуната на основу референтне каматне стопе која је важећа у тренутку доделе државне помоћи;
- 3) гаранција ако је обрачуната у облику бруто новчане противвредности субвенције;
- 4) пореска олакшица ако је предвиђена горња вредност која обезбеђује да се не премаши дозвољена (висина) интензитет државне помоћи;
- 5) други инструменти у складу са законом.

Комисија за контролу државне помоћи прописује начин утврђивања, израчунавања и ажурирања основне референтне каматне стопе и израчунавања

референтне и дисконтне каматне стопе које се користе за обрачун износа и дисконтовање државне помоћи.

Утврђивање оправданих трошкова и интензитета државне помоћи

Члан 5.

Интензитет државне помоћи утврђује се у односу на износ оправданих трошкова за које се додељује државна помоћ.

Оправданост трошкова доказује давалац исправама које морају да садрже јасне, конкретне и ажуриране податке.

Интензитет хоризонталне државне помоћи мора да буде у складу са дозвољеним интензитетима утврђеним у овој уредби.

Државна помоћ која се исплаћује у више рата и оправдани трошкови дисконтују се на њихову вредност у тренутку доделе при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе.

Износ државне помоћи која се не додељује у облику бесповратног средства, једнак је бруто новчаној противвредности бесповратног средства.

Ефекат подстицаја

Члан 6.

Хоризонтална државна помоћ је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако има ефекат подстицаја.

Хоризонтална државна помоћ има ефекат подстицаја ако је захтев за доделу државне помоћи поднет даваоцу пре почетка радова на пројекту или делатности.

Захтев из става 2. овог члана нарочито садржи:

- 1) назив и величину учесника на тржишту;
- 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта;
- 3) локацију пројекта;
- 4) преглед трошкова пројекта;
- 5) инструмент и износ државне помоћи.

Индивидуална хоризонтална државна помоћ на основу акта даваоца и то унапред одређеном учеснику на тржишту који се разврстава у велика правна лица (у даљем тексту: велико правно лице) има ефекат подстицаја ако је давалац утврдио на основу приложене документације корисника да државна помоћ доводи до:

- 1) знатног повећања величине пројекта или обима делатности;
- 2) знатног повећања укупног износа који корисник улаже у пројекат или делатност;
- 3) знатног повећања брзине реализације пројекта или делатности.

Изузетно од ст. 2. и 3. овог члана, државна помоћ у облику пореске олакшице има ефекат подстицаја ако:

- 1) се право на државну помоћ успоставља у складу са објективним критеријумима и без даље примене дискреционих права даваоца државне помоћи;
- 2) постоји правни основ за доделу државне помоћи пре почетка рада на пројекту или делатности за коју је додељена државна помоћ, осим ако се не ради о шеми

државне помоћи која је настала на основу фискалне шеме, ако је одређена делатност била обухваћена претходном шемом државне помоћи у облику пореских олакшица.

Државна помоћ за приступ финансирању за МСП, запошљавање и ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом, која се додељује у складу са овом уредбом, увек има ефекат подстицаја.

Под почетком радова на пројекту из става 2. овог члана сматра се почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту.

Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту из става 2. овог члана.

Члан 7.

Хоризонтална државна помоћ је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује учеснику на тржишту који се не налази у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, као и учесницима на тржишту који нису били у тешкоћама у смислу прописа о контроли државне помоћи на дан 31. децембра 2019. године.

Изузетно од става 1. овог члана, државна помоћ учеснику на тржишту који се налази у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује на основу шеме државе помоћи ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом.

Изузетно од става 1. овог члана, државна помоћ учеснику на тржишту који је у тешкоћама, усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује на основу шеме државе помоћи ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом и шеме државне помоћи за новооснованог учесника на тржишту, под условом да учесници на тржишту у тешкоћама немају предност у односу на друге учеснике на тржишту.

III. УСЛОВИ УСКЛАЂЕНОСТИ ХОРИЗОНТАЛНЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

1. Државна помоћ МСП

Члан 8.

Државна помоћ МСП је усклађена државна помоћ, у смислу члана 3. ове уредбе, ако се додељује за улагање, саветодавне услуге, учешће на сајмовима и учешће у пројектима европске територијалне сарадње.

а) Државна помоћ МСП за улагање

Оправдани трошкови

Члан 9.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи МСП за улагање су:

- 1) трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину и/или
- 2) процењени трошкови зарада за новоотворена радна места повезана са улагањем у двогодишњем периоду (трошкови зарада).

Трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину МСП

Члан 10.

Трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину МСП односе се на:

- 1) улагање у материјалну и нематеријалну имовину у вези са оснивањем новог правног лица, проширењем постојећег капацитета, диверсификацијом постојећег производног програма у нове производе и битним променама у целокупном производном процесу постојећег правног лица;
- 2) стицање имовине лица које је престало или би престало са радом да га није купио учесник на тржишту (преузимање).

Материјална и нематеријална имовина

Члан 11.

Материјална имовина обухвата непокретну (земљиште, зграде, грађевине и др.) и покретну имовину (нпр. постројења, машине и опрему).

Нематеријална имовина нема физички или финансијски облик, а обухвата патенте, лиценце, know-how или друге врсте интелектуалне својине.

Нематеријалну имовину искључиво може да употребљава корисник државне помоћи и на њу се обрачунава амортизација у складу са важећим прописима.

Нематеријалну имовину корисник може да купи само од трећег лица које није повезано са њим и по тржишним условима.

Нематеријална имовина за коју се додељује државна помоћ, мора бити исказана у билансу стања корисника државне помоћи најмање три године.

Стицање имовине

Члан 12.

Имовина која се стиче преузимањем у смислу члана 10. став 1. тачка 2) ове уредбе сматра се оправданим трошком само ако је купљена од трећег неповезаног лица и по тржишним условима.

Ако учесника на тржишту које се разврстава у мала правна лица преузме члан породице првобитног власника или запослени неће се сматрати да је имовину купило повезано лице и трошак те куповине представља оправдани трошак.

Стицање удела у учеснику на тржишту не сматра се улагањем.

Процењени трошкови зарада за новоотворена радна места повезана са улагањем у двогодишњем периоду

Члан 13.

Новоотворена радна места повезана са улагањем су радна места повезана са делатности на коју се улагање односи при чему се узимају у обзир и радна места отворена након повећања стопе искоришћености капацитета који је настао улагањем.

Трошкови зарада из члана 9. став 1. тачка 2) ове уредбе су укупни износи које корисник државне помоћи стварно плаћа за рад запосленог и обухватају бруто зараду, односно зараду плата пре одбитка пореза и доприноса.

Корисник државне помоћи мора кроз пројекат улагања да повећа нето број запослених, односно број запослених након улагања мора да буде већи од просечног броја запослених пре почетка пројекта у периоду од претходних 12 месеци.

Корисник државне помоћи је дужан да радно место предвиђено пројектом улагања отвори и попуни у року од три године од дана завршетка пројекта улагања, а сваки престанак радног односа у том периоду односно свако радно место које се затвори у том периоду не урачунава се или се одузима од броја новоотворених радних места.

Ново радно место повезано са улагањем мора да остане попуњено у периоду од најмање три године од дана када је први пут попуњено.

Интезитет и износ државне помоћи МСП за улагање

Члан 14.

Дозвољени интензитет државне помоћи МСП за улагање не сме прећи износ од 20% оправданих трошкова из члана 9. ове уредбе ако је корисник те помоћи учесник на тржишту који се разврстава у микро или мала правна лица (у даљем тексту: мала правна лица), односно 10% оправданих трошкова ако је корисник учесник на тржишту који се разврстава у средња правна лица (у даљем тексту: средња правна лица).

Државна помоћ МСП за улагање по кориснику не сме прећи износ од 7,5 милиона евра, по пројекту улагања.

б) Државна помоћ МСП за саветодавне услуге

Члан 15.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи МСП за саветодавне услуге су трошкови ангажовања спољних консултаната.

Саветодавне услуге из става 1. овог члана не односе се на редовне и уобичајене услуге пореског саветовања, редовне правне услуге или услуге оглашавања.

Дозвољени интензитет државне помоћи из става 1. овог члана не сме прећи 50% оправданих трошкова.

Државна помоћ МСП за саветодавне услуге по кориснику не сме прећи износ од два милиона евра, по пројекту.

в) Државна помоћ МСП за учешће на сајмовима

Члан 16.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи МСП за учешће на сајмовима су трошкови закупа, постављања и вођења штанда за прво учешће учесника на тржишту на одређеном сајму или изложби.

Дозвољени интензитет државне помоћи из става 1. овог члана не сме прећи 50% оправданих трошкова.

Државна помоћ МСП за учешће на сајмовима не сме прећи износ од два милиона евра годишње, по кориснику.

г) Државна помоћ МСП за учешће у пројектима европске територијалне сарадње

Члан 17.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи МСП за учешће у пројектима европске територијалне сарадње су трошкови:

1) организационе сарадње, укључујући трошкове запослених и канцеларија који су повезани са пројектом сарадње;

2) саветодавних услуга и услуга подршке повезаних са пројектом сарадње које пружају спољни консултанти и пружаоци услуга;

3) путни, опреме, улагања, амортизације алата и опреме који су директно повезани са пројектом.

Дозвољени интензитет државне помоћи из става 1. овог члана не сме прећи 50% оправданих трошкова.

Државна помоћ МСП за учешће у пројектима европске територијалне сарадње не сме прећи износ од два милиона евра, по кориснику, по пројекту.

Организациона сарадња из става 1. тачка 1) овог члана односи се на развој заједничких пословних стратегија или управљачких структура, пружање заједничких услуга или услуга за олакшавање сарадње, координисаних делатности као што су истраживање или маркетинг, подршку мрежама и кластерима, побољшање приступачности и комуникације, употребу заједничких инструмената за подстицање предузетништва и трговина са МСП.

Саветодавне услуге повезане са пројектом сарадње из става 1. тачка 2) овог члана обухватају саветовање, као и подршку и усавршавање ради размене знања и искустава и унапређења сарадње, а не односе се на редовне и уобичајене услуге пореског саветовања, редовне правне услуге или услуге оглашавања.

Услуге подршке повезане са пројектом сарадње из става 1. тачка 2) овог члана обухватају обезбеђивање канцеларијског простора, интернет страница, банака података, библиотека, истраживања тржишта, приручника, радних и модела докумената.

2. Државна помоћ за финансирање МСП

Члан 18.

Усклађена државна помоћ, у смислу члана 3. ове уредбе, за финансирање за МСП је државна помоћ која се додељује за финансирање ризичних улагања, новооснованим учесницима на тржишту и за трошкове анализирања.

а) Државна помоћ за финансирање ризичних улагања

Члан 19.

Државна помоћ за финансирање ризичних улагања је усклађена ако се додељује на основу шеме и у облику улагања у власнички капитал, капитал сличан власничком, зајма, гаранције или комбинацијом наведених облика, а у посебним случајевима и у облику пореских подстицаја.

Улагање у власнички капитал је обезбеђивање капитала учеснику на тржишту непосредним или посредним улагањем у замену за стицање власничког удела у том учеснику на тржишту.

Улагање у капитал сличан власничком је облик финансирања који се сврстава између власничког капитала и задуживања, ризичније је од надређеног дуга и мање је ризично од власничког капитала, при чему се принос по основу улагања претежно заснива на добити или губицима предметног циљног учесника на тржишту који нису осигурани у случају неиспуњавања обавеза.

Улагање у капитал сличан власничком може се структурирати као необезбеђен и подређен дуг, укључујући мезанински дуг, који се у одређеним случајевима може конвертовати у власнички или повлшћени власнички капитал.

Зајам из става 1. овог члана може бити у облику кредита или другог инструмента финансирања, као што је закуп, а који зајмодавцу обезбеђује минимални принос, изузев зајма за рефинансирање постојећег зајма.

Гаранција из става 1. овог члана је обавеза у писаном облику да се преузме одговорност за све или део новоонасталих кредитних трансакција трећег лица као што су дужнички инструменти или инструменти закупа, као и инструменти капитала слични власничком.

Облик и врста улагача

Члан 20.

Државна помоћ за финансирање ризичних улагања независном приватном улагачу и независном приватном улагачу као финансијском посреднику се додељује у облику:

- 1) власничког капитала или капитала сличног власничком или финансијских доприноса намењених обезбеђивању непосредног или посредног улагања у учесника на тржишту,
- 2) зајма за непосредно или посредно улагање у учесника на тржишту,
- 3) гаранције за покривање губитака насталих непосредним или посредним улагањем ризичног капитала у учесника на тржишту,
а највише до 15 милиона евра по учеснику на тржишту.

Независни приватни улагач из става 1. овог члана је приватни улагач који није власник удела у учеснику на тржишту у који улаже, без обзира на њихову власничку структуру, ако носе целокупни ризик повезан са улагањем.

Финансијски допринос из става 1. тачка 1) овог члана је отплативо јавно улагање у финансијског посредника за потребе даљег улагања у учесника на тржишту, при чему се сви приходи враћају јавном улагачу.

Предмет улагања

Члан 21.

Учесник на тржишту који је предмет улагања из члана 20. ове уредбе је МСП које се у тренутку улагања не котира на берзи (изузев на алтернативним платформама за трговање) и испуњава најмање један од следећих услова:

- 1) не послује ни на једном тржишту;
- 2) послује на тржишту мање од седам година (рачунајући од прве комерцијалне продаје коју оствари учесник на тржишту производа или услуга, изузев продаје која је ограничена и намењена тестирању тржишта);
- 3) ако је неопходно улагање кроз ризично финансирање у износу већем од 50% просечног годишњег промета тог учесника на тржишту у претходних пет година, а на основу израђеног пословног плана за улазак на ново тржиште производа или географско тржиште.

Наставак улагања

Члан 22.

Државна помоћ за финансирање ризичних улагања се додељује и за наставак улагања у учесника на тржишту из члана 21. ове уредбе који послује на тржишту више од седам година (рачунајући од прве комерцијалне продаје) ако су кумулативно испуњени следећи услови:

- 1) укупан износ по кориснику не прелази 15 милиона евра;
- 2) могућност наставак улагања је предвиђена у изворном оригиналном пословном плану;
- 3) није постало повезано лице са другим учесником на тржишту у смислу прописа којима се уређује контрола државне помоћи осим ако тај други учесник на тржишту није финансијски посредник или независни приватни улагач који обезбеђује ризични капитал у оквиру ове мере, односно МСП.

Наставак улагања из става 1. овог члана је додатно улагање у ризични капитал у друштво које се врши након најмање једног претходног циклуса улагања.

Мером државне помоћи може да се пружи подршка куповини постојећих удела од претходних улагача или власника удела (тзв. заменски капитал) под условом да се на такав начин омогућава најмање 50% планираног улагања у учеснике на тржишту.

Највише 30% укупних улагања у капитал односно неискоришћеног одобреног капитала финансијског посредника може да се користи у сврху управљања ликвидношћу.

Допунски услови улагања

Члан 23.

Мера државне помоћи је додатно условљена допунским улагањима независних приватних улагача као финансијских посредника или учесника на тржишту из члана 21. ове уредбе на начин да укупна стопа приватног учешћа износи минимум:

1) 10% од износа улагања кроз ризично финансирање пре прве комерцијалне продаје учесника на тржишту;

2) 40% од износа улагања кроз ризично финансирање ако је предмет улагања учесник на тржишту који послује на тржишту мање од седам година (рачунајући од прве комерцијалне продаје);

3) 60% од износа улагања кроз ризично финансирање ако је предмет улагања учесник на тржишту који послује на тржишту више од седам година (рачунајући од прве комерцијалне продаје) или учесник на тржишту коме је неопходно почетно улагање у ризични капитал у износу већем од 50% просечног годишњег промета тог учесника на тржишту у претходних пет година, а на основу израђеног пословног плана за улазак на ново тржиште производа или географско тржиште.

Члан 24.

Када се мера државне помоћи за финансирање ризичног улагања спроводи путем финансијског посредника и усмерена је на учеснике на тржишту из члана 21. ове уредбе у различитим фазама развоја у смислу члана 23. ове уредбе, а не предвиђа учешће приватног капитала тих учесника на тржишту, приватно учешће се одређује у односу на пондерисани просек заснован на обиму појединачних улагања у основни портфељ, применом минималних стопа учешћа на таква улагања из члана 23. ове уредбе.

Мером државне помоћи за финансирање ризичног улагања не сме да се врши дискриминација финансијских посредника на основу места оснивања или регистрације.

Од финансијских посредника може да се захтева да испуне унапред дефинисане критеријуме који су објективно оправдани природом улагања.

Члан 25.

Државна помоћ из члана 19. ове уредбе се спроводи преко једног или више финансијских посредника, осим у случају пореских подстицаја приватним улагачима ради директних улагања у учеснике на тржишту из члана 21. ове уредбе.

Финансијски посредници, улагачи или менаџери фондова бирају се путем отвореног, транспарентног и недискриминаторског јавног позива чији је циљ успостављање одговарајућих аранжмана за поделу ризика и награде при чему ће, за улагања која нису гаранције, асиметрична подела добити имати предност у односу на заштиту од губитака.

У случају асиметричне поделе губитака између јавних и приватних улагача, први губитак који преузима јавни улагач се ограничава на 25% укупног износа улагања.

У случају гаранција из члана 20. став 1. тачка 3) ове уредбе, стопа гаранције ограничена на 80%, а укупни губици које преузима давалац државне помоћи на највише 25% основног загарантованог портфеља.

Гаранције које покривају очекиване губитке основног загарантованог портфеља могу се пружити бесплатно.

Ако гаранције укључују и покриће неочекиваних губитака, за део гаранције који покрива неочекиване губитке финансијском посреднику наплаћује се премија у складу са тржишним условима.

Стопа гаранције из става 4. овог члана је проценат губитка који јавни улагач покрива за трансакцију предвиђену одређеном мером државне помоћи

Анализа профитабилности и излазна стратегија

Члан 26.

Мера државне помоћи за финансирање ризичног улагања подразумева да се одлука о финансирању заснива на очекиваној добити, односно да су испуњени следећи услови:

- 1) финансијски посредници се оснивају у складу са законом,
- 2) давалац државне помоћи или друго лице коме је поверено спровођење мере ове државне помоћи ће обезбедити поступак свеобухватне анализе (*due diligence*) како би се осигурала комерцијално здрава стратегија улагања у сврху спровођења мере финансирања ризика, укључујући одговарајућу политику диверсификације ризика усмерену на постизање економске одрживости и ефикасног обима у погледу величине и територијалног обима релевантног портфеља улагања;
- 3) државна помоћ се заснива на одрживом пословном плану који садржи детаљне податке о развоју производа, продаје и профитабилности и којим се унапред (*ex-ante*) утврђује финансијска одрживост;
- 4) за свако улагање у валснички или капитал сличан власничком капиталу постоји јасна и реална стратегија изласка из учесника на тржишту.

Излазак из става 1. тачка 4) овог члана је ликвидација удела коју спроводи финансијски посредник или улагач и обухвата продају, отпис, отплату удела или зајмова, продају другом финансијском посреднику или другом улагачу, финансиској институцији или путем иницијалне јавне понуде.

Права и обавезе финансијског посредника

Члан 27.

Финансијски посредник у смислу ове уредбе представља сваку финансијску институцију, без обзира на облик и власничку структуру, укључујући фондове (приватне и јавне инвестиционе фондове), банке, микро-финансијске институције, осигуравајућа друштва и др.

Финансијски посредник послује у складу са тржишним принципима (на комерцијалној основи, водећи се превасходно профитабилношћу) и испуњава следеће услове:

- 1) поступа са пажњом професионалног менаџера у доброј вери и избегава сукоб интереса, у вези са чиме се примењују најбоље праксе и регулаторни надзор;
- 2) његова накнада је у складу са тржишним условима, што се постиже у случају када се менаџер или финансијски посредник бира путем отвореног, транспарентног и недискриминаторног јавног позива, на основу објективних критеријума повезаних са искуством, стручношћу и оперативним и финансијским капацитетима;
- 3) прима накнаду која је повезана са учинком или учествује у ризику улагања истовременим улагањем сопствених средстава како би се осигурало да његови интереси буду трајно усклађени са интересима јавног улагача;
- 4) утврђује стратегију улагања, критеријуме и предложени рок улагања;
- 5) улагачу је допуштено да буде заступљен у органима управљања инвестиционим фондом, као што су надзорни или саветодавни одбор.

Члан 28.

Мера државне помоћи за финансирање ризичног улагања у облику гаранције или зајма учесницима на тржишту или обезбеђивање капитала сличног власничком структурисаном као дуг тих учесника на тржишту усклађена је ако испуњава следеће услове:

- 1) мера мора да подстакне финансијског посредника да изврши улагање које иначе не би извршио или би га извршио у ограниченом обиму или на другачији начин без државне помоћи (финансијски посредник мора да докаже да примењује механизам којим се обезбеђује да су све предности пренете у највећој мери на крајње кориснике у облику већег обима финансирања, ризичнијих портфеља, нижих захтева за обезбеђењем, нижих премија за гаранције или нижих каматних стопа);
- 2) у случају зајма и капитала сличног власничком структурисаном као дуг, приликом обрачуна максималног износа улагања, у складу са чланом 20. став 1. ове уредбе, узима се у обзир номинални износ инструмента;
- 3) у случају гаранције, приликом обрачуна максималног износа улагања, у складу са чланом 20. став 1. ове уредбе, узима се у обзир номинални износ предметног кредита, при чему гаранција не сме да премаши 80% предметног кредита.

Спровођење мере државне помоћи за улагање ризичног капитала давалац може да повери овлашћеном лицу (нпр. Европској инвестиционој банци, Европском инвестиционом фонду, међународној финансијској институцији у којој је Република Србија власник удела или финансијској институцији основаној у Републици Србији ради остваривања јавног интереса под контролом јавног органа, органу јавног права или приватног права које обавља услугу од јавног интереса).

Члан 29.

Државна помоћ за финансирање ризичног улагања у МСП који не испуњава услове из члана 21. ове уредбе изузетно може бити усклађена ако су кумулативно испуњени следећи услови:

- 1) помоћ је усклађена са правилима за доделу *de minimis* помоћи у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи,

2) испуњени су услови из члана 19. и 20, члана 22. ст. 3. и 4, члана 24. ст. 2. и 3. и чл. 25-28. ове уредбе и

3) мера државне помоћи за финансирање ризичног улагања у власнички капитал, капитал сличан власничком или зајма подстиче додатно финансирање независних приватних улагача као што су финансијски посредници или МСП на начин да се постиже да укупна стопа приватног учешћа износи минимум 60% ризичног капитала који се улаже у МСП.

б) Државна помоћ новооснованим привредним друштвима

Члан 30.

Државна помоћ новооснованим привредним друштвима усклађена је ако се додељује учеснику на тржишту који се разврстава у микро и мала правна лица и не котира се на берзи до пет година након оснивања и под условом да није преузео делатност другог друштва, још увек није расподелио добит и није настао спајањем.

Изузетно, државна помоћ новооснованим привредним друштвима додељује се и учеснику на тржишту који је настао спајањем учесника на тржишту који испуњавају услове из става 1. овог члана.

За учесника на тржишту који нема обавезу регистравања, петогодишњи период из става 1. овог члана се рачуна од тренутка када друштво или започиње своју економску активност или постане порески обвезник.

Члан 31.

Државна помоћ новооснованим привредним друштвима додељује се кроз следеће инструменте:

1) зајам са каматном стопом која није у складу са тржишним условима, са периодом отплате од десет година и са максималним номиналним износом до два милиона евра,

2) гаранцију која није у складу са тржишним условима са периодом трајања од десет година и са максималним износом обухваћеним гаранцијом до три милиона евра и која не сме да премаши 80% предметног кредита,

3) бесповратна средства, укључујући улагање у власнички капитал или капитал сличан власничком, смањење каматне стопе и премије за гарацију чији износ, изражен у облику бесповратних средстава а не више од 800.000 евра.

Максимални номинални износ зајма са периодом отплате између пет и десет година из става 1. тачке 1) овог члана одређује се множењем износа од два милиона евра, са количником периода од десет година и стварног периода отплате зајма.

Максимални номинални износ зајма са периодом отплате краћим од пет година из става 1. тачка 1) овог члана једнак је износу за зајам са периодом отплате од пет година.

Максимални износ гаранције са периодом трајања између пет и десет година из става 1. тачка 2) овог члана одређује се множењем износа од три милиона евра са количником периода од десет година и стварног периода трајања гаранције.

Максимални износ гаранције са периодом трајања краћим од пет година из става 1. тачка 2) овог члана једнак је износу за гаранције са периодом трајања од пет година.

Државна помоћ додељује се и кроз комбинацију инструмената из става 1. овог члана, под условом да се води рачуна о кумулацији државне помоћи, у смислу прописа о контроли државне помоћи и максимално дозвољеном износу из ст. 2-4. овог члана.

Максимални износ државне помоћи из ст. 2-4. овог члана, која се додељује малом иновативном привредом друштву, може се удвостручити.

Иновативно привредно друштво из става 7. овог члана је друштво које, на основу процене независног проценитеља, може да докаже:

1) да ће у предвидљивом будућем периоду развити нов производ, услугу или процес или значајно унапређен у поређењу са последњим достигнућима у одређеном сектору индустрије и за које постоји ризик од технолошког или индустријског неуспеха, или

2) трошкови истраживања и развоја представљају најмање 10% укупних оперативних трошкова тог друштва у најмање једној од три године које претходе додели државне помоћи или у текућој фискалној години, ако се ради о новооснованом привредном друштву без финансијске историје.

в) Државна помоћ за алтернативне трговинске платформе специјализоване за МСП

Члан 32.

Државна помоћ за алтернативне трговинске платформе специјализоване за МСП је усклађена ако су испуњени услови из чл. 2-7. ове уредбе.

Алтернативна трговинска платформа представља мултилатералну трговинску платформу на којој већину финансијских инструмената уврштених за трговање издају МСП-ови.

Ако платформом управља микро или мало правно лице, државна помоћ се може доделити и у облику државне помоћи за новооснована привредна друштва, сходно чему се на оператора као корисника примењују правила из чл. 30-31. ове уредбе.

Државна помоћ може бити у облику пореских подстицаја физичким лицима као независним приватним улагачима у односу на њихова улагања преко алтернативне трговинске платформе у ризично финансирање учесника на тржишту из чл. 20-21. ове уредбе.

г) Државна помоћ за трошкове анализирања

Члан 33.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за трошкове анализирања су трошкови почетног аналитичког прегледа (скрининга) и формалне дубинске анализе (*due diligence*) коју спроводи финансијски посредник или потенцијални улагач ради утврђивања испуњености услова учесника на тржишту у смислу одредби чл. 19-31. ове уредбе.

Висина (интензитет) државне помоћи не сме прећи 50% оправданих трошкова из става 1. овог члана.

3. Државна помоћ за истраживање, развој и иновације

Члан 34.

Усклађена државна помоћ за истраживање, развој и иновације је државна помоћ за пројекте истраживања и развоја, истраживачку инфраструктуру, иновативне кластере, МСП за иновације и за процесне и организационе иновације.

а) Државна помоћ за пројекат истраживања и развоја

Члан 35.

Државна помоћ за пројекат истраживања и развоја усклађена је ако се део пројекта за који се додељује државна помоћ у потпуности односи на:

1) основно истраживање које представља експериментални или теоријски рад у циљу стицања нових знања о основним принципима појава и посматраних чињеница, без директне комерцијалне примене или употребе;

2) индустријско истраживање, које представља планирано истраживање или критично испитивање ради стицања нових знања и вештина за развој нових производа, процеса или услуга или за постизање значајног побољшања постојећих производа, процеса или услуга, а обухвата стварање саставних делова сложених система и може укључивати израду прототипова у лабораторијском окружењу или у окружењу са симулираним интерфејсима постојећих система, као и пилот-линија, када је то неопходно за индустријско истраживање, посебно за проверу ваљаности генеричке технологије;

3) експериментални развој, који обухвата стицање, комбиновање, обликовање и коришћење постојећих научних, технолошких, пословних и осталих релевантних знања и вештина ради развоја нових или побољшаних производа, процеса или услуга, као и друге активности ради израде концепта, планирања и документовања нових производа, процеса или услуга;

4) студију изводљивости, која подразумева евалуацију и анализу потенцијала пројекта ради подршке процесу доношења одлука на објективан и рационалан начин, откривања снага и слабости, односно шанси и опасности пројекта, као и идентификовање ресурса потребних за спровођење пројекта и изгледа за успех пројекта; или

5) комбинацију наведених категорија.

Експериментални развој из става 1. тачка 3) овог члана може да обухвата израду прототипова, демонстрацију, пилот-пројекте, испитивање и проверу ваљаности нових или побољшаних производа, процеса или услуга у окружењима која представљају репрезентативне услове рада у стварном животу, ако је примарни циљ извршити даља техничка побољшања на производима, процесима или услугама који нису у великој мери устаљени, као што су развој комерцијално употребљивог прототипа или пилот-

пројекта ако је у питању коначни комерцијални производ и ако би трошкови производње само у сврху приказивања и провере ваљаности били превисоки.

Експериментални развој не укључује рутинске или периодичне промене на постојећим производима, производним линијама, производним процесима, услугама и другим постојећим операцијама, чак и ако те промене представљају побољшања.

Оправдани трошкови државне помоћи за пројекат истраживања и развоја

Члан 36.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за пројекат истраживања и развоја су:

1) трошкови особља (истраживачи, техничари и друго помоћно особље) у мери у којој раде на пројекту су трошкови;

2) инструмената и опреме у мери у којој се користе за потребе пројекта, а ако се инструменти и опрема не користе током читавог периода трајања пројекта, оправдани трошкови су само трошкови амортизације у периоду трајања пројекта израчунати у складу са општеприхваћеним рачуноводственим стандардима;

3) зграда и земљишта у трајању и у мери у којој се користе за потребе пројекта, при чему су оправдани трошкови зграда трошкови амортизације у периоду трајања пројекта, израчунати у складу са општеприхваћеним рачуноводственим начелима, оправдани трошкови земљишта су трошкови куповине или изнајмљивања или стварно настали капитални трошкови;

4) уговорних истраживања, знања и патената које је треће лице купило или има лиценцу у складу са тржишним условима, ако је трансакција извршена у конкурентним условима (у отвореном, транспарентном и недискриминаторном поступку) и трошкови саветодавних и сличних услуга ако се користе искључиво за потребе пројекта;

5) додатни режијски трошкови и оперативни трошкови пословања, укључујући трошкове материјала, потрошне робе и сличних производа насталих директно као резултат пројекта.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за студију изводљивости су трошкови те студије.

Интензитет државне помоћи за пројекат истраживања и развоја

Члан 37.

Интензитет државне помоћи по кориснику не сме прећи:

1) за основна истраживања – до 100% оправданих трошкова;

2) за индустријска истраживања – до 50% оправданих трошкова;

3) за експериментални развој – до 25% оправданих трошкова;

4) за студију изводљивости – до 50% оправданих трошкова.

Интензитет државне помоћи за индустријска истраживања и експериментални развој може додатно да се повећа:

1) за највише десет процентних поена за средња правна лица и за највише 20 процентних поена за мала правна лица;

2) за највише 15 процентних поена, а у збиру највише до 80% оправданих трошкова ако:

(а) пројекат укључује сарадњу са најмање једним МСП или се спроводи у Републици Србији и најмање још једној држави (нпр. чланици ЕУ или уговорној страни Споразума о Европском економском простору и др.) и ниједан учесник на тржишту сам не сноси више од 70% оправданих трошкова пројекта;

(б) пројекат укључује делотворну сарадњу између учесника на тржишту и намање једне истраживачке организације или организације за унапређење знања, која сноси најмање 10% оправданих трошкова пројекта и има право да објави резултате свог истраживања; или

(в) ако се информације о резултатима пројекта објављују путем конференција, публикација, бесплатних или рачунарских програма отвореног кода и на сличан начин.

Интезитет државне помоћи за студије изводљивости може да се повећа за десет процентних поена за средња правна лица, односно за 20 процентних поена за мала правна лица.

Истраживачка организација или организација за унапређење знања из става 2. тачка 2) подтачка (б) овог члана је универзитет, институт за истраживање, агенција за трансфер технологије, иновациони посредник, истраживачки оријентисани физички или виртуелни субјекат за сарадњу и друга лица, без обзира на правни субјективитет (јавно или приватно власништво) или начин финансирања, чији основни циљ је да независно спроводи основно истраживање, индустријско истраживање или експериментални развој или да широко шире резултате таквих активности путем наставе, објављивања или преноса знања, при чему учесник на тржишту (нпр. акционар или члана) који може да изврши пресудан утицај на истраживачку организацију нема повлашћени приступ резултатима које тај субјект генерише.

Ако истраживачка организација или организација за унапређење знања обавља и економску активност, финансирање, трошкови и приходи тих економских активности морају засебно да се књиже.

Делотворна сарадња из става 2. тачка 2) подтачка (б) овог члана је сарадња између најмање две независне стране у циљу размене знања или технологије или постизања заједничког циља на основу поделе рада, при чему стране заједнички утврђују обим пројекта сарадње, доприносе његовом спровођењу и деле његове ризике и резултате.

Уговорено истраживање и пружање услуга истраживања не сматрају се облицима сарадње у смислу става 7. овог члана, а једна или више страна може да сноси целокупне трошкове пројекта и тако да смањи финансијски ризик пројекта за друге стране.

Максимални износ државне помоћи за пројекат истраживања и развоја

Члан 38.

Државна помоћ не сме прећи износ од:

1) 40 милиона евра, по учеснику на тржишту, за пројекат који се претежно односи на основно истраживање (ако више од половине оправданих трошкова настаје као резултат активности у вези са основним истраживањем);

2) 20 милиона евра, по учеснику на тржишту за пројекат који се претежно односи на индустријско истраживање (ако више од половине оправданих трошкова настаје као резултат активности у вези са индустријским истраживањем или основним и индустријским истраживањем која се спроводе заједно);

3) 15 милиона евра, по учеснику на тржишту за пројекат који се претежно односи на експериментални развој (ако више од половине оправданих трошкова настаје као резултат активности у вези са експерименталним развојем) ;

4) 7,5 милиона евра за студије изводљивости за припрему истраживачких активности.

Износ државне помоћи из става 1. тач. 1) - 3) овог члана увећава се за 50% ако се државна помоћ додељује у облику повратног аванса, а не постоји прихваћена методологија обрачуна бруто новчане противвредности, те је та државна помоћ изражена као проценат оправданих трошкова и ако мера те државне помоћи предвиђа да ће, у случају успешног резултата пројекта, на основу разумне претпоставке, аванс бити отплаћен по каматној стопи која је најмање једнака дисконтној каматној стопи која важи у тренутку доделе помоћи.

б) Државна помоћ за истраживачку инфраструктуру

Члан 39.

Истраживачка инфраструктура су објекти, ресурси и повезане услуге које користи научна заједница ради вршења истраживања у својим подручјима и обухвата научну опрему или комплете инструмената, ресурсе засноване на знању као што су збирке, архиве или структурирани научни подаци, који омогућавају да инфраструктуре засноване на информацијама и технолошким комуникацијама као што су *grid*, рачуарска и софтверска комуникација и слични субјекти врше истраживања.

Истраживачка инфраструктура може бити на једном месту или дистрибуирана путем организоване мреже ресурса.

Ако се истраживачка инфраструктура из става 1. овог члана користи за економске и некономске делатности, потребно је финансирање, трошкове и приходе сваке делатности књижити одвојено у складу са општеприхваћеним рачуноводственим начелима.

Цена која се наплаћује за управљање инфраструктуром или коришћење инфраструктуре мора да одговара тржишној цени, а приступ инфраструктури мора бити отворен за више корисника и омогућен на транспарентан и недискриминаторан начин.

Учесник на тржишту који финансира најмање 10% трошкова улагања у инфраструктуру може добити повлашћени приступ инфраструктури по повољнијим условима.

Како би се избегла прекомерна компензација, приступ инфраструктури мора бити пропорционалан доприносу трошковима улагања одређеног учесника на тржишту, при чему услови повлашћеног приступа морају да буду јавно доступни.

Оправдани трошкови и максимални износ државне помоћи за истраживачку инфраструктуру

Члан 40.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за истраживачку инфраструктуру су трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

Дозвољени интензитет државне помоћи је до 50% оправданих трошкова из става 1. овог члана, а највише 20 милиона евра по инфраструктури.

Ако се истраживачкој инфраструктури из члана 39. став 1. ове уредбе доделе јавна средства и за обављање и економских и некономских делатности, давалац државне помоћи мора да успостави механизам праћења и повраћаја државне помоћи како не би био прекорачен дозвољени интензитет државне помоћи из става 2. овог члана, као резултат повећања учешћа економских делатности у односу на учешће предвиђено у тренутку доделе државне помоћи.

в) Државна помоћ за иновативне кластере

Члан 41.

Државна помоћ за иновативне кластере додељује се искључиво правном лицу које управља иновативним кластером (кластер организацијом).

Иновативни кластер из става 1. овог члана је структура или организована група независних страна (као што су иновативна новооснована привредна друштва, МСП, истраживачке организације и организације за унпарађење знања) намењена подстицању иновативне делатности путем промоције, уступања објеката, ширења знања и стручности и путем ефикасног доприноса трансферу знања, умрежавању, ширењу информација и сарадњи између учесника на тржишту и других организација у кластеру.

Накнада која се наплаћује за коришћење објеката кластера мора да одговара тржишној цени или заснована на стварним трошковима, а приступ просторијама, објектима и делатностима кластера мора бити отворен за више корисника и омогућен на транспарентан и недискриминаторан начин.

Учесник на тржишту који финансира најмање 10% трошкова улагања иновативног кластера може добити повлашћени приступ иновативном кластеру по повољнијим условима који је пропорционалан доприносу трошковима улагања.

Услови повлашћеног приступа из става 4. овог члана морају да буду јавно доступни.

Државна помоћ се додељује за улагање у иновативне кластере или као оперативна државна помоћ за иновативне кластере, у износу до 7,5 милиона евра по иновативном кластеру.

Државна помоћ за улагање за иновативне кластере

Члан 42.

Државна помоћ за улагање се додељује за изградњу или надоградњу иновативног кластера.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи из става 1. овог члана су трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

Дозвољени интензитет државне помоћи је до 50% оправданих трошкова из става 2. овог члана.

Интензитет државне помоћи може да се повећа за 15 процентних поена ако се иновативни кластер налази у подручју нивоа 2 номенклатуре статистичких територијалних јединица чији је бруто друштвени производ (у даљем тексту: БДП) по становнику нижи или једнак 75% просека у ЕУ-27.

Република Србија сматра се као једно подручје чији је БДП по становнику нижи или једнак 45% просека у ЕУ-27, до израде мапе регионалне помоћи, у складу са прописима којима се уређују услови и критеријуми усклађености регионалане државне помоћи.

Оперативна државна помоћ за иновативне кластере

Члан 43.

Оперативна државна помоћ се додељује за управљање иновативним кластером и не може трајати дуже од десет година.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи из става 1. овог члана су трошкови особља, административни трошкови и трошкови режија у вези са:

1) подстицањем кластера да олакшају сарадњу, размену информација и пружање или каналисање специјализованих и прилагођених услуга пословне подршке;

2) промоцију кластера како би повећали учешће нових учесника на тржишту или организација и повећали препознатљивост;

3) управљање објектима кластера, организација програма обука, радионица и конференција у циљу размене знања, умрежавања и међународне сарадње.

Дозвољени интензитет државне помоћи је до 50% оправданих трошкова из става 2. овог члана.

г) Државна помоћ МСП за иновације

Члан 44.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи МСП за иновације су трошкови:

1) прибављања, потврђивања и заштите патената и остале нематеријалне имовине;

2) упућивања висококвалификованог особља из истраживачке и организације за унапређење знања или великог привредног друштва на рад на делатностима

истраживања, развоја и иновација на новоотвореним радним местима код корисника под условом да не замењују остало особље,

3) саветодавних услуга и услуга подршке у вези са иновацијама.

Дозвољени интензитет државне помоћи је до 50% оправданих трошкова из става 1. овог члана а највише пет милиона евра по учеснику на тржишту, по пројекту.

Изузетно, интензитет државне помоћи која се додељује за трошкове саветодавних услуга и услуга подршке у вези са иновацијама, може да се повећа до 100% тих оправданих трошкова под условом да укупан износ државне помоћи не прелази 200.000 евра по учеснику на тржишту у току три узаступне фискалне године.

Висококвалификовано особље из става 1. тачка 2) овог члана је особље које има диплому високог образовања и најмање пет година одговарајућег професионалног искуства које може да обухвата и докторско образовање.

Саветодавне услуге у вези са иновацијама из става 1. тачка 3) овог члана су консултантске услуге, подршка и обуке у области трансфера знања, стицања, заштите и експлоатације нематеријалне имовине, примене стандарда и прописа у вези стандарда.

Услуге подршке у вези са иновацијама из става 1. тачка 3) овог члана су обезбеђивање канцеларијског простора, банака података, библиотека, истраживања тржишта, лабораторија, ознака квалитета, тестирање и сертификација у циљу развоја ефикаснијих производа, процеса и услуга.

Упућивање на рад из става 1. тачка 2) овог члана је привремено запошљавање особља код корисника са правом да се особље врати код претходног послодавца.

д) Државна помоћ за процесне и организационе иновације

Члан 45.

Процесна иновација је примена новог или значајно унапређеног начина производње или испоруке (укључујући значајне измене у техници, опреми или софтверском програму), који не обухвата мање промене или побољшања, повећање капацитета производње или пружања услуга путем додатног производног или логистичког система врло сличном постојећем у употреби, престанак употребе процеса, једноставну замену или повећање капитала, промене настале као последица промене цена фактора производње, прилагођавање, локализацију, редовне, сезонске и друге цикличне промене и трговину новим или значајно побољшаним производима.

Организациона иновација је примена нове организационе методе у пословној пракси учесника на тржишту, организацији радног места или спољним односима, али не обухвата промене које се заснивају на организационим методама које учесник на тржишту већ користи, промене у стратегији управљања, спајања и преузимања, престанак употребе процеса, једноставну замену или повећање капитала, промене настале као последица промене цена фактора производње, прилагођавање, локализацију, редовне, сезонске и друге цикличне промене и трговину новим или значајно побољшаним производима.

Државна помоћ за процесне и организационе иновације великог учесника на тржишту усклађена је само ако тај учесник на тржишту делотворно сарађује са МСП у

делатности за коју се додељује помоћ при чему МСП сноси најмање 30% укупних оправданих трошкова.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за процесне и организационе иновације су трошкови:

- 1) особља,
- 2) инструмената, опреме, зграда и земљишта у трајању и у мери у којој се користе за потребе пројекта;
- 3) уговорних истраживања, знања и патената које је купило или лиценцирало од треће лице у складу са тржишним условима, ако је трансакција извршена у отвореном, транспарентном и недискриминаторном поступку;
- 4) остали трошкови режија и оперативни трошкови, као што су трошкови материјала, залиха и сличних производа, који су настали у вези са пројектом.

Дозвољени интензитет државне помоћи је до 15% оправданих трошкова из става 4. овог члана за велике учеснике на тржишту, односно 50% оправданих трошкова за МСП, а највише 7,5 милиона евра, по учеснику на тржишту, по пројекту.

4. Државна помоћ за усавршавање

Члан 46.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за усавршавање су трошкови:

- 1) предавача за сате које проведу за усавршавање полазника;
- 2) оперативни трошкови предавача и полазника у вези са пројектом усавршавања као што су путни, трошкови смештаја, материјала и залиха, амортизације опреме и алата, у обиму у коме су искључиво користе за потребе пројекта усвршавања;
- 3) саветодавних услуга у вези са пројектом усавршавања;
- 4) полазника и општи индиректни трошкови (административни трошкови, трошкови закупа и режија) за сате које полазници проводе у усавршавању.

Државна помоћ за усавршавање не односи се на усавршавање које учесник на тржишту спроводи ради испуњавања законске обавезе.

Члан 47.

Дозвољени интензитет државне помоћи за усавршавање је до 50% оправданих трошкова из члана 46. ове уредбе.

Интензитет државне помоћи може да се повећа највише до 70% оправданих трошкова и то:

- 1) за десет процентних поена за усавршавање запослених лица са инвалидитетом или лица која се теже запошљавају;
- 2) за десет процентних поена за средња првна лица, односно 20 процентних поена за мала правна лица.

Државна помоћ из овог члана не прелази износ од два милиона евра, по пројекту усавршавања.

5. Државна помоћ за запошљавање

а) Државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају у облику субвенција зарада

Члан 48.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за запошљавање лица која се теже запошљавају су трошкови зарада тих лица у периоду од највише 12 месеци по запошљавању, односно у периоду од 24 месеца за лица која се изразито тешко запошљавају.

Лице која се теже запошљава из става 1. овог члана је лице које:

- 1) није било у редовном радном односу у протеклих шест месеци, или
- 2) има између 15 и 24 године; или
- 3) није стекло средње образовање или стручне квалификације, или је завршило са редовним образовањем пре мање од две године, а претходно није било у редовном радном односу; или
- 4) је старије од 50 година; или
- 5) живи као одрасли самац са једном или више издржаваних особа; или
- 6) ради у сектору или у струци у Републици Србији у којој је неравнотежа између полова бар 25% већа од просечне неравнотеже између полова у свим привредним секторима, а припада том премало заступљеном полу; или
- 7) припада етничкој мањини у Републици Србији којој је потребан развој њеног лингвистичког профила, стручног усавршавања или радног искуства како би побољшала изгледе за стално запослење.

Лице које се изразито теже запошљава из става 1. овог члана је лице које:

- 1) није било у редовном радном односу протеклих 24 месеца, или
- 2) није било у редовном радном односу протеклих 12 месеци и уједно припада некој од категорија лица из става 2. тач. 2)-7) овог члана.

Запошљавање из става 1. овог члана односи се на нето повећање броја запослених у одређеном учеснику на тржишту у односу на просек током претходних 12 месеци, односно на попуњавање упражњених радних места због добровољног одласка, инвалидитета, пензионисања на основу старости, добровољног смањења радног времена или законитог отпуштања због повреде радне обавезе, а не као резултат технолошког вишка.

Лице које се теже запошљава има право на непрекидно запослење у минималном периоду у складу са законом или колективним уговором, изузев у случају законитог отпуштања због повреде радне обавезе.

Ако је период запослења лица које се теже запошљава краћи од 12 односно 24 месеца, државна помоћ се пропорционално смањује.

Дозвољени интензитет државне помоћи за запошљавање лица која се теже запошљавају је до 50% оправданих трошкова из става 1. овог члана, а највише пет милиона евра, по учеснику на тржишту годишње.

б) Државна помоћ за надокнаду трошкова подршке која се пружа лицима која се теже запошљавају

Члан 49.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за надокнаду трошкова подршке која се пружа лицима која се теже запошљавају су трошкови:

1) запошљавања особља за подршку лицима која се теже запошљавају у периоду од највише 12 месеци од запошљавања, односно 24 месеца за лица која се изузетно тешко запошљавају;

2) обука особља које пружа подршку лицима која се теже запошљавају.

Подршка лицима која се теже запошљавају се односи на помоћ у њиховом осамостављивању и прилагођавању радном окружењу, сарадњу са тим лицима у вези са социјалним и административним поступцима, ради олакшавања комуникације са претпостављенима и управљања сукобима.

Дозвољени интензитет државне помоћи за надокнаду трошкова подршке која се пружа лицима која се теже запошљавају је до 50% оправданих трошкова из става 1. овог члана а највише пет милиона евра, по учеснику на тржишту годишње.

в) Државна помоћ за запошљавање лица са инвалидитетом у облику субвенција зарада

Члан 50.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за запошљавање лица са инавалдитетом су трошкови зарада тих лица у периоду у коме су запослена.

Лице са инавалдитетом из става 1. овог члана је лице коме је признат инавалдитет у складу са прописима Републике Србије.

Запошљавање из става 1. овог члана односи се на нето повећање броја запослених у одређеном учеснику на тржишту у односу на просек током претходних 12 месеци, односно на попуњавање упражњених радних места због добровољног одласка, инавалдитета, пензионисања на основу старости, добровољног смањења радног времена или законитог отпуштања због повреде радне обавезе, а не као резултат технолошког вишка.

Лице са инавалдитетом има право на непрекидно запослење у минималном периоду у складу са законом или колективним уговором, изузев у случају законитог отпуштања због повреде радне обавезе.

Дозвољени интензитет државне помоћи за запошљавање лица са инавалдитетом је до 75% оправданих трошкова из става 1. овог члана а највише 10 милиона евра, по учеснику на тржишту годишње.

г) Државна помоћ за надокнаду додатних трошкова запошљавања лица са инавалдитетом

Члан 51.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за надокнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом су трошкови:

- 1) прилагођавања просторија;
- 2) запошљавања особља за подршку лицима са инвалидитетом за сате које проведу у пружању такве подршке и трошкови обука тог особља;
- 3) прилагођавања и набавке опреме, набавке и тестирања софтверских програма које користе лица са инвалидитетом, укључујући додатне прилагођене или помоћне технолошке објекте за лица са инвалидитетом;
- 4) превоза лица са инвалидитетом;
- 5) накнада зарада лица са инвалидитетом које је на рехабилитацији;
- 6) изградње, инсталације и модернизације производних линија учесника на тржишту, трошкови превоза и административни трошкови, настали као последица запошљавања лица са инвалидитетом ако тај учесник на тржишту спроводи заштићено запошљавање.

Заштићено запошљавање из става 1. тачка б) ове уредбе је запошљавање код учесника на тржишту у коме најмање 30% запослених лица чине лица са инвалидитетом.

Дозвољени интензитет државне помоћи за надокнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом је до 100% оправданих трошкова из става 1. овог члана а највише десет милиона евра, по учеснику на тржишту годишње.

6. Државна помоћ ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом

Члан 52.

Државна помоћ ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује на основу шеме државне помоћи за намене у складу са законом којим се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама.

Државна помоћ из става 1. овог члана усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако је у Републици Србији или на њеном делу проглашена ванредна ситуација и ако постоји узрочно-последична веза између природне катастрофе, односно елементарне непогоде и штете коју је претрпео одређени учесник на тржишту.

Шема државне помоћи из става 1. овог члана мора да се донесе (усвоји) у року од три године од дана настанка природне катастрофе, а државна помоћ која се додељује на основу те шеме може да се додели у року од четири године од дана настанка природне катастрофе.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи из става 1. овог члана су трошкови отклањања штете настале као директна последица одређене природне катастрофе, на основу процене овлашћеног независног проценитеља или осигуравајућег друштва.

Штета обухвата материјалну штету на основним средствима као што су објекти, опрема, машине или на залихама, као и губитак прихода због делимичног или потпуног

прекида делатности у периоду не дужем од шест месеци од дана настанка природне катастрофе.

Утврђивање износа материјалне штете заснива се на трошковима поправке или економској вредности општећеног средства пре катастрофе и тај износ не сме прећи износ трошкова поправке или смањења фер тржишне вредности изазване катастрофом, односно разлику између вредности имовине непосредно пре и непосредно након настанка катастрофе.

Губитак прихода израчунава се на основу финансијских података учесника на тржишту које је претрпело штету (зараде пре камата и пореза (ЕБИТ), амортизације и трошкова рада пословне јединице погођене природном катастрофом) упоређивањем финансијских података за шест месеци након настанка катастрофе са просеком од три године изабраним између пет година које су претходиле настанку катастрофе (изузимајући две године са најбољим и најгорим финансијским резултатом) и израчунатим за исти шестомесечни период године.

Штета се израчунава посебно за сваког појединачног корисника.

Интензитет државне помоћи заједно са осталим надокнадама (од осигуравајућег друштва и сл.) је до 100% оправданих трошкова из става 4. овог члана.

7. Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру

Члан 53.

Државна помоћ за спортску инфраструктуру усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако није намењена само једном кориснику који се бави професионалним спортом.

Професионални спорт из става 1. овог члана подразумева бављење спортом у облику плаћеног запослења или услуге, без обзира да ли је између професионалног спортисте и релевантне спортске организације закључен формални уговор о раду, где накнада за услугу премашује трошкове учешћа и чини значајан део прихода спортисте. Путни трошкови и трошкови смештаја за учешће на спортском догађају не сматрају се накнадом.

Осталим корисницима који се баве професионалним или рекреативним спортом мора да се омогући коришћење одређене спортске инфраструктуре у укупном трајању од најмање 20% времена у току године.

Мултифункционална рекреативна инфраструктура односи се на објекте за рекреацију мултифункционалног карактера које нуде културне и рекреативне услуге, изузев лунапаркова и хотелских објеката.

Приступ спортској или мултифункционалној рекреативној инфраструктури мора бити отворен за више корисника и омогућен на транспарентан и недискриминаторан начин.

Учесник на тржишту који финансира најмање 30% трошкова улагања у инфраструктуру може добити повлашћени приступ инфраструктури по повољнијим условима, при чему ти услови морају бити јавно доступни.

Ако спортску инфраструктуру користе професионални спортски клубови, критеријуми за утврђивање цене коришћења морају бити јавно доступни.

Додела концесије или поверавање изградње, надоградње и/или управљања спортском или мултифункционалном рекреативном инфраструктуром трећој страни врши се на отворен, транспарентан и недискриминаторан начин, уз поштовање прописа о јавним набавкама.

Оправдани трошкови државне помоћи за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру

Члан 54.

Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру додељује се као државна помоћ за улагање, укључујући државну помоћ за изградњу или надоградњу обе инфраструктуре и као оперативна државна помоћ за спортску инфраструктуру.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за улагање из става 1. овог члана су трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

Оправдани трошкови за доделу оперативне државне помоћи из става 1. овог члана су оперативни трошкови услуга које пружа инфраструктура, као што су трошкови особља, материјала, уговорених услуга, режија, одржавања, закупа, административни трошкови и сл, али не обухватају трошкове амортизације и трошкове финансирања ако је за наведене намене већ додељена државна помоћ за улагање.

Износ и интензитет државне помоћи за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру

Члан 55.

Износ државне помоћи за улагање из члана 54. став 1. ове уредбе не прелази разлику између оправданих трошкова и оперативне добити улагања, при чему се оперативна добит одузима од оправданих трошкова унапред (*ex ante*) на основу реалних предвиђања или путем механизма повраћаја.

Износ оперативне државне помоћи за спортску инфраструктуру не прелази износ оперативних губитака у одређеном временском периоду, што се утврђује унапред (*ex ante*), на основу реалних предвиђања или путем механизма повраћаја.

Изузетно од ст. 1 и 2. овог члана, ако државна помоћ за улагање, односно оперативна државна помоћ не прелази износ од два милиона евра у динарској противвредности, интензитет државне помоћи за улагање, односно оперативне државне помоћи је до 80% оправданих трошкова из члана 54. ове уредбе.

Оперативна државна помоћ не прелази износ од два милиона евра, по инфраструктури годишње.

Државна помоћ за улагање не прелази износ од 30 милиона евра по учеснику на тржишту односно 100 милиона евра по пројекту.

8. Државна помоћ за улагање у локалну инфраструктуру

Члан 56.

Државна помоћ за улагање у локалну инфраструктуру додељује се за финансирање изградње или надоградње локалне инфраструктуре која служи за унапређење пословног и потрошачког амбијента и развоја индустријске базе, као и за наменску инфраструктуру.

Одредбе овог члана не примењују се на државну помоћ за инфраструктуру која је предмет одредаба других чланова ове уредбе, инфраструктуру аеродрома и пристаништа.

Приступ инфраструктури мора бити омогућен заинтересованим корисницима на отворен, транспарентан и недискриминаторан начин, а накнада за коришћење или продајна цена инфраструктуре мора да одговара тржишној цени.

Додела концесије или поверавање управљања инфраструктуром трећој страни врши се на отворен, транспарентан и недискриминаторан начин, уз поштовање прописа о јавним набавкама.

Оправдани трошкови за улагање у локалну инфраструктуру су трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

Износ државне помоћи за улагање у локалну инфраструктуру не прелази разлику између оправданих трошкова и оперативне добити улагања, при чему се оперативна добит одузима од оправданих трошкова унапред (*ex ante*) на основу реалних предвиђања или путем механизма повраћаја, а највише до десет милиона евра по учеснику на тржишту односно до 20 милиона евра по инфраструктури.

9. Државна помоћ за развој широкопојасне инфраструктуре

Члан 57.

Оправдани трошкови улагања у развој широкопојасне мреже су трошкови улагања:

- 1) увођења пасивне широкопојасне инфраструктуре (уобичајено укључује грађевинску инфраструктуру, водове, оптичка влакна, уличне ормане и др.),
- 2) у грађевинске радове повезане са широкопојасним инфраструктуром (грађевински радови нужни за увођење широкопојасне мреже, попут ископавања ради постављања водова и др.),
- 3) за увођење у основне широкопојасне мреже,
- 4) за увођење мреже следеће генерације (NGA).

Широкопојасна мрежа за коју се додељује државна помоћ налази се у подручју у којем не постоји мрежа исте категорије ни основна нити приступна мрежа следеће генерације и није вероватно да ће се развити под комерцијалним условима у периоду од три године од тренутка објављивања планиране мере помоћи.

Помоћ се додељује на основу отвореног, транспарентног и недискриминаторног поступка којим се предвиђа учешће довољног броја учесника на тржишту, уз поштовање начела технолошке неутралности.

Корисник државне помоћи из става 1. овог члана је дужан да омогући активни и пасивни велепродајни приступ мрежи по правичним и једнаким условима, укључујући и физичко издвајање у случају мреже следеће генерације.

Велепродајни приступ из става 4. овог члана омогућава се на најмање седам година а право приступа водовима или стубовима не може се временски ограничити.

Инфраструктура мора садржати одговарајући обим којим се омогућава инсталација више кабловских мрежа и различите мрежне топологије.

Цена велепродајног приступа заснива се на начелима одређивања цена која утврђује надлежни регулаторни орган и на референтним вредностима која су на снази у другим упоредивим државама, узимајући у обзир износ помоћи коју је примио корисник.

Давалац је дужан да уведе механизам праћења и повраћаја додељене помоћи, ако износ те помоћи прелази десет милиона евра.

Државна помоћ за улагање у развој широкопојасних мрежа не прелази износ од 70 милиона евра по пројекту.

IV. ДОПУНСКИ УСЛОВИ ЗА ОЦЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Члан 58.

Хоризонтална државна која не испуњава услове из ове уредбе, а нарочито ако премашује дозвољене износе у складу са овом уредбом изузетно може бити усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако испуњава допунске услове:

- 1) мера помоћи је примерена,
- 2) има подстицајни ефекат,
- 3) пропорционална је (сведена на минимум),
- 4) позитивни ефекти мере на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније превазилазе негативне ефекте.

Државна помоћ за финансирање ризичних улагања и за истраживање, развој и иновације изузетно може бити усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред услова из става 1. овог члана истовремено испуњава услов да:

- 1) доприноси остваривању циља од заједничког интереса,
- 2) постоји потреба за интервенцијом државе,
- 3) подаци о помоћи су доступни јавности.

Државна помоћ за усавршавање изузетно може бити усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред услова из става 1. овог члана истовремено испуњава услов да постоје тржишни недостатаци.

Државна помоћ за запошљавање изузетно може бити усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред услова из става 1. овог члана истовремено испуњава услов да постоји циљ од заједничког интереса.

Државна помоћ за развој широкопојасне инфраструктуре изузетно може бити усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред услова из става 1. овог члана истовремено испуњава услов да:

- 1) доприноси остваривању циља од заједничког интереса,

- 2) постоје тржишни недостаци,
- 3) подаци о помоћи су доступни јавности.

Комисија за контролу државне помоћи ближе уређује начин за оцењивање допунских услова усклађености државне помоћи за финансирање ризичних улагања, државне помоћи за истраживање, развој и иновације, државне помоћи за усавршавање, државне помоћи за запошљавање и државне помоћи за развој широкопојасне инфраструктуре.

V. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Кумулација

Члан 59.

Хоризонтална државна помоћ може да се кумулира са другом државном помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове (исту намену) било да је помоћ додељена као индивидуална или путем шеме државне помоћи, до дозвољеног интензитета прописаног овом уредбом.

Хоризонтална државна помоћ може да се кумулира са *de minimis* помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове (исти намену) до дозвољеног интензитета прописаног овом уредбом.

Хоризонтална државна помоћ може да се кумулира са било којом другом хоризонталном државном помоћи, другом државном помоћи и *de minimis* помоћи која се додељује за различите оправдане трошкове (различиту намену) и те помоћи могу бити додељене независно једна од друге до максимално дозвољених износа и интензитета у складу са законом, овом уредбом и другим подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Изузетно од става 1. ове уредбе, државна помоћ за запошљавање лица са инвалидитетом из члана 50. ове уредбе и државна помоћ за надокнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом из члана 51. ове уредбе може да се кумулира са другом државном помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове (исти намену) до износа од 100% оправданих трошкова у периоду у коме су та лица запослена.

Контрола трошења јавних средстава

Члан 60.

Давалац државне помоћи је дужан да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава за доделу хоризонталне државне помоћи и у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Давалац државне помоћи ближе уређује начин и поступак вршења контроле и надзора из става 1. овог члана.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61.

Поступци који до дана ступања на снагу ове уредбе нису окончани окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу ове уредбе.

Ако после почетка примене ове уредбе решење Комисије донето у складу са ставом 1. овог члана буде поништено или укинато, поновни поступак спроводи се по одредбама ове уредбе.

Члан 62.

Даном ступања на снагу ове уредбе престају да важе члан 3. став 1. тач. 2) и 2.1, подтач. 1), 3) и 5)-7), чл. 6а, 15. и 16, чл. 18-20, чл. 25-28а и чл. 62-85. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21 – др. прописи).

Члан 63.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.